

Nr 118.

Av herr **Bengtsson** i Göteborg, om ökade avlöningsförmåner för kustuppsyningsmän m. fl. befattningshavare vid tullverket.

Till tullverkets tjänstemän utgå enligt den numera allmänna avlöningsformen utom begynnelseavlönning avlöningsförhöjningar, vilka på vissa villkor komma personalen till godo efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring och utgå efter en och samma norm för alla högre tjänstemän alltifrån överinspektors- och tullförvaltare- ned till kammarskrivaregraden, medan de lägre befattningshavarna med undantag av överuppsyningsmännen, som äro endast sju till antalet, de övriga delas i två kategorier, kustöveruppsyningsmän, gränsuppsyningsmän, uppsyningsmän, som uppbära vid nämnda treårsperioder 150 kronor var gång eller efter 9 års tjänstgöring tillsammans 450 kronor, och dels kustuppsyningsmän, vaktmästare, gränsridare, kustvakter och kustroddare, som uppbära endast 100 kronor var gång eller tillsammans 300 kronor. Närmast före de av Kungl. Maj:t och Riksdag nu tillämpade avlöningsformer uppbar personalen i två omgångar ålderstillägg, motsvarande nuvarande avlöningsförhöjningar, vilkas belopp växlade från 500 till 100 kronor, men uppbyro då samtliga uppsyningsmän samt de kustuppsyningsmän, som voro posterade söder om Gävle tullkammardistrikt belägna orter, gränsridare, kustvakter och det stora flertalet vaktmästare samma ålderstillägg.

När tullstatskommissionen, som hade om hand det förberedande arbetet för tullverkets löne reglering av år 1910, framlade sin här ovan relaterade klyvning, mottogs denna med allt annat än tillfredsställelse av den lägre personalen, som hade svårt att inse, att ej samma system borde ha kommit i tillämpning för såväl de lägre som för »de högre» tjänstemännen. Man fann nämligen att de motiv, som hade varit för kommissionen av-

görande, att föreslå lika ålderstillägg för samtliga högre tjänstemän, vore minst lika mycket tillämpliga för de lägre. Ett av dessa var den i stor utsträckning saknade beföringsmöjligheten, då däremot de högre äro säkerställda att vinna beföringen i alla de fall, då de ägna sig för tjänsten.

Närmast med anledning av det berättigade i denna kritik frambars i Riksdagen inför löneförslagets fastställande motion, underskriven av över ett tjugotal ledamöter i Andra kammaren, ehuru motionen ej vann åsyftat resultat, på grund av att det av statsutskottet ansågs att de föreslagna lönerna voro efter dåvarande förhållande väl avvägda samt att vissa befattningshavare skulle i avlöningshänseende komma så gott som i jämnhöjd med sina närmaste förmän. Vad detta senare motivet beträffar, så har detsamma ej större bärkraft än att skillnaden i avlöning mellan vaktmästaren och hans närmaste förmän på platsen var före 1910 års löne reglering 300 kronor eller samma summa som ett bifall till motionen skulle ha medfört.

Med avseende å levnadsomkostnaderna torde de skäl, som motionärerna anlade däremot, stå sig och nu fyra år efter stärka framställan om gottgörelse till de lägst avlönade inom verket. Inom andra verk ha också i liknande syfte vidtagits åtgärder under de allra senaste åren. Och vad särskilt tullverket beträffar, är att bemärka hurusom ortstilläggsfrågans lösning är efter år undanskjutits.

Jag dristar härmed återge skälen såsom de togo uttryck hos motionärerna, som yttrade bland annat: »ett av de förnämsta skälen härvidlag är, att det just är i de stora och medelstora städerna, som den mest ihållande och krävande tjänstgöringen i allmänhet förekommer. De stora städerna med deras säregna förhållanden förorsaka dessutom helt naturligt de tjänstinhavare, som där äro placerade, en hel del speciella utgifter. Sådana städer som Malmö och Göteborg, för att icke tala om Stockholm, kunna ju i detta fall anföras såsom särskilt slående exempel.

Beträffande utgifterna för vaktmästarfamiljs uppehälle har den nuvarande betjäntpersonalen i en vid kommissionens tillsättande till kungl. generaltullstyrelsen ställd skrivelse ådagalagt dessa å en tablå, upptagande utgifter för en i Stockholm boende familj, bestående af man, hustru och fem barn mellan 8 och 15 år. Varje öre är där specificerat, och ehuru det synbarligen, såsom sig bort, har sparats i hushållningen, stiger slutsumman likväl till icke mindre än 2,625 kronor 77 öre. Denna statistik, som avser åren 1907 och 1908, torde visserligen icke stämma överens med de nuvarande förhållandena, men den ändring, som inträtt, är sanner-

ligen icke till de små löntagarnas favör, då ju, som bekant, allting fördyras för varje år.»

Och med i år har man ej att anteckna 1910 års ingång utan 1914 med de stegrade utgifter, som mellantiden fört med sig.

Ett tungt vägande skäl funno motionärerna också däri, att med den nya lönestatens antagande sportlerna, som av personalen införtjänades under stadgad tjänstgöringstid, skulle komma att tillfalla statsverket. Och denna bestämmelse drabbar i första hand tjänstinnehavare och särskilt vaktmästare på orter, där trafiken är som störst. Dessutom tilltaga skatterna i och med att det skattefria avdraget upphör, vilket gör sitt till att reducera behållningen. Om man utgår ifrån att samtliga överuppsyningsmän böra behålla sina avlöningsförhöjningar, synas alltså fullgoda skäl föreligga, att lika avlöningsförhöjningar fastställas för övriga lägre tjänstemän. I förhållande till tullverkets utgiftssumma torde utgifterna härför ej heller kunna anses avskräckande. Enligt verkställd undersökning skulle utgifterna härför ej överstiga 140,000 kronor.

På grund av vad jag här ovan anfört hemställes,

att Riksdagen måtte besluta höja avlöningsförhöjningarna efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring med 150 kronor varje gång till kustuppsyningsmän, vaktmästare, gränsridare, kustvakter och kastroddare.

Stockholm den 26 januari 1914.

Magnus Bengtsson.